

K 44109906 : สาขาวิชาภาษาเขมร

คำสำคัญ : ภาษิต / วิถีชีวิต / โลกทัศน์ / เขมร

อุบล เทศทอง : ภาษิตเขมร : วิถีชีวิตและโลกทัศน์ของชาวเขมร (KHMER PROVERBS : WAYS OF LIFE AND WORLDVIEWS OF KHMER PEOPLE.) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร. อรรวรรณ บุญยฤทธิ์และ ผศ.ดร. วัลยา ช้างขวัญยืน 378 หน้า. ISBN 974-464-281-5

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาภาษิตเขมรในด้านลักษณะทั่วไปของภาษิต ที่มาและเนื้อหาของภาษิต ตลอดจนศึกษาวิถีชีวิตและโลกทัศน์ของคนเขมรที่สะท้อนจากภาษิต ซึ่งผู้วิจัยเก็บรวบรวมได้ทั้งหมดจำนวน 800 ภาษิต

ผลการศึกษาพบว่า ภาษิตเขมรมีลักษณะ โครงสร้างของภาษิตเป็นคำประสม วลีและประโยค ส่วนการใช้คำในภาษิตพบว่า ภาษิตเขมรนิยมใช้คำซ้ำกัน ใช้คำที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายกัน ใช้คำที่มีความหมายตรงข้ามกันและใช้คำสัมผัสกัน การใช้คำลักษณะดังกล่าวทำให้ภาษิตมีสัมผัสคล้องจอง มีจังหวะ เกิดความไพเราะ จดจำได้ง่าย

การศึกษาที่มาและเนื้อหาของภาษิตเขมรพบว่า ภาษิตเขมรมีที่มาและเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่อยู่แวดล้อมรอบตัวที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนเขมร เป็นต้นว่า ศัตรู พืช ชีวิตความเป็นอยู่ สิ่งของเครื่องใช้ การประกอบอาชีพ อาหารการกิน เป็นต้น นอกจากนั้น การศึกษาที่มาและเนื้อหาของภาษิตเขมรทำให้ทราบวิถีชีวิตของคนเขมรว่า คนเขมรมีชีวิตความเป็นอยู่เกี่ยวข้องและผูกพันกับธรรมชาติ มีชีวิตที่เรียบง่าย ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมโดยอาศัยปัจจัยจากธรรมชาติในการผลิต

การศึกษาโลกทัศน์ของคนเขมรที่สะท้อนจากภาษิตพบว่า ภาษิตเขมรได้สะท้อนโลกทัศน์ในด้านต่างๆ เช่น โลกทัศน์ที่เกี่ยวกับคนในฐานะปัจเจกชน เช่น โลกทัศน์ต่อผู้ชายและผู้หญิง โลกทัศน์ที่มีต่อจิตใจ อารมณ์ความรู้สึกและโลกทัศน์ต่อชาติตระกูล เป็นต้น

ส่วนโลกทัศน์ต่อความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมสะท้อนให้เห็นว่า คนในสังคมมีฐานะและสถานภาพแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับผลของการกระทำในชาติที่แล้ว ซึ่งไม่สามารถแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงได้ การที่คนจะดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างปกติสุข แต่ละคนต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับฐานะและสถานภาพของตน

ภาษิตเขมรยังได้สะท้อนโลกทัศน์ที่มีต่อธรรมชาติว่า คนจะดำรงชีวิตอยู่กับธรรมชาติอย่างมีความสุขได้ ต้องรู้จักปรับตัวและปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับธรรมชาติ

ส่วนโลกทัศน์ต่อศาสนาและความเชื่อนอกศาสนาพบว่า คนเขมรมีโลกทัศน์ว่า ศาสนาและความเชื่อนอกศาสนา เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อชีวิตคน

K 44109906 : MAJOR : KHMER LANGUAGE

KEY WORD : PROVERBS / WAYS OF LIFE/ WORLDVIEWS

UBOL TEDTONG : KHMER PROVERBS : WAYS OF LIFE AND WORLDVIEWS OF KHMER PEOPLE. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. ORAWAN BOONYARITH, Ph.D. ASST. PROF. WANLAYA CHANGKHWANYUEN, Ph.D. 378 pp. ISBN 974-464-281-5

The purpose of this thesis is to study specific aspects of Khmer proverbs, including their general characteristics, sources and contents, and their reflection of the Khmer people's ways of life and worldviews. This study is based on a total number of 800 proverbs.

The results of the study show that the syntactic structure of Khmer proverbs may be composed of a compound word, a phrase, or a sentence. Word formation makes use of reduplication, synonyms, antonyms, and rhymes to make proverbs rhyme and easy to remember.

The study of the proverb's contents and sources reveals that they focus on elements in the people's immediate surroundings, such as animals, plants, utensils, work, and food. The proverbs also reflect Khmer people's daily ways of life which are closely related to nature since the majority of the population work as farmers.

An examination of the worldviews in the proverbs reveals views towards man as an individual, views of men versus women, views of the mind, of emotions, and views towards social status.

Worldviews regarding interpersonal relationships are governed by the Khmer people's belief that people derive their position and social status as a consequence of a previous life's deeds, and that this cannot be changed. To live happily with other people, one must behave according to his position and status.

The proverbs also reflect worldviews towards nature that emphasize adjustment and conformity to nature in order to live happily.

Finally, worldviews toward religion and unorthodox beliefs in the proverbs reveal an acknowledgement of the influence these factors have on Khmer people's lives.